

ადგილობრივი
თვითმმართველობის
ინდექსი

საქართველოს მუნიციპალიტეტების ერთიანი ეროვნული შეფასება

National Assessment of Georgian Municipalities

www.lsgindex.org

ინფორმაციის თავისუფლების
განვითარების ინსტიტუტი

მმართველობითი
სისტემების
განვითარების
ცენტრი

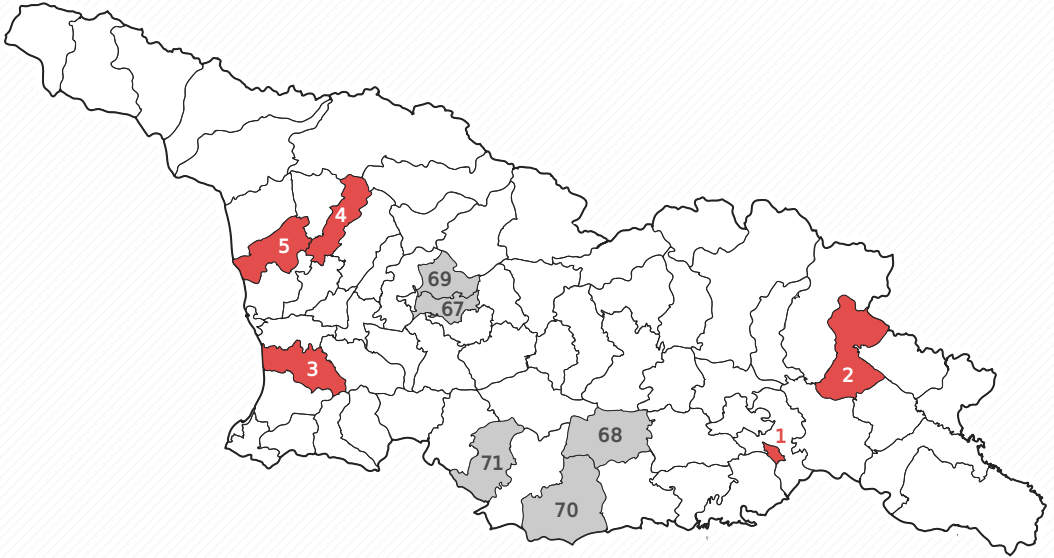
OPEN SOCIETY GEORGIA FOUNDATION
ფონდო ღია საზოგადოება საქართველო

ადგილობრივი
თვითმმართველობის
ინდექსი

2017 წლის შედეგები

1	50%	ქ. რუსთავი	67	9%	თერჯოლა
2	44%	თელავი	68	9%	ნალკა
3	44%	თზურგეთი	69	8%	ტყიბული
4	42%	ჩხოროწყუ	70	8%	ნინოწმინდა
5	40%	ზუგდიდი	71	5%	ასპინძა

21%

საკრებულოს საშუალო ქულა

საერთო საშუალო ქულა

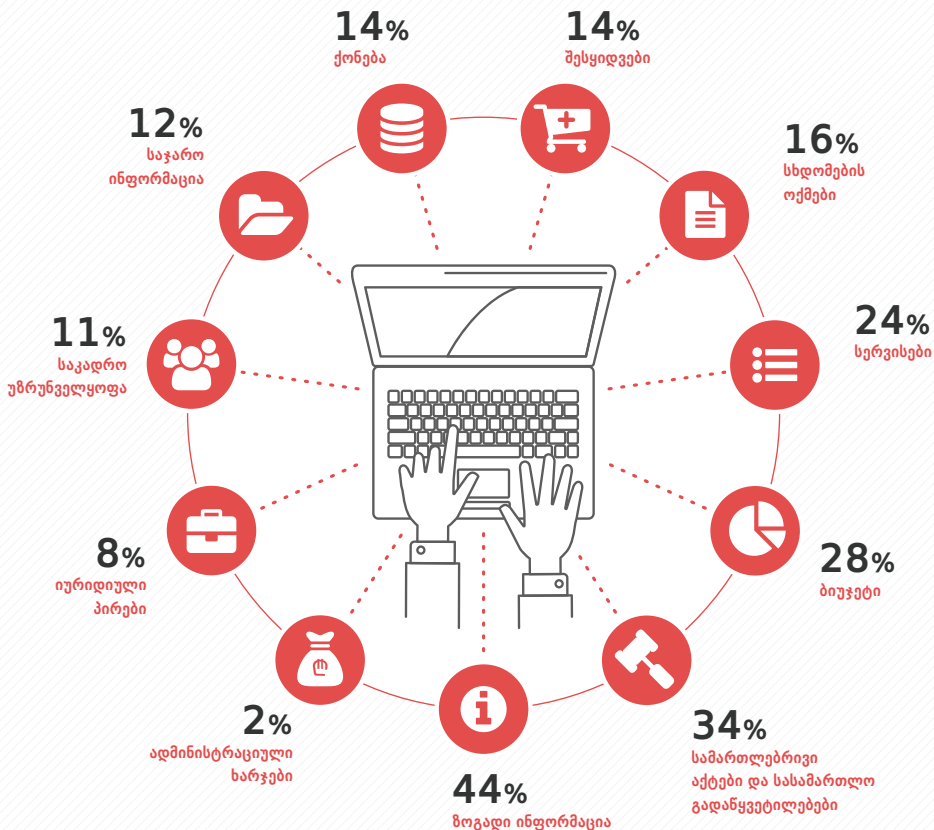
მერია/გაგზაობის საშუალო ქულა

24%

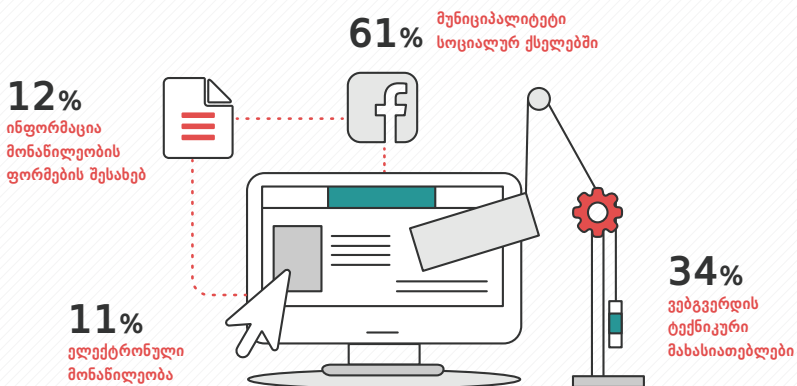
19%

საბარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნება

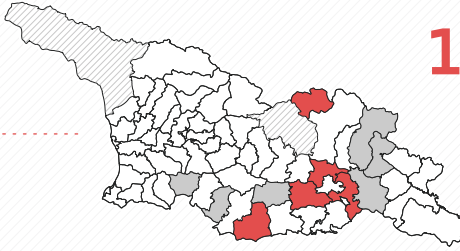
ელექტრონული მმართველობა

მონაწილეობა და ანგარიშვალდებულება

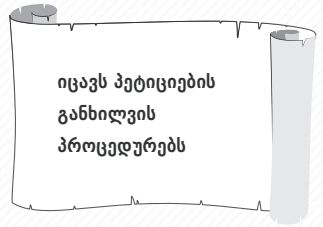

11 მუნიციპალურმა ორგანომ
საერთოდ არ გასცა
საჯარო ინფორმაცია

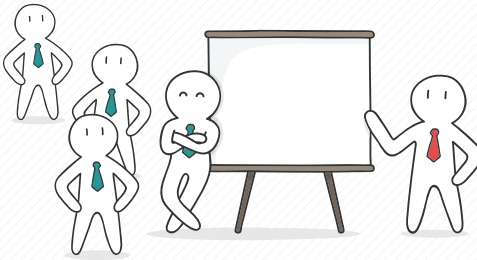

- მხოლოდ საკრებულომ არ გასცა
- მხოლოდ გამგეობა/მერიამ არ გასცა
- ორივემ გასცა

იცავს პეტიციების
განხილვის
პროცედურებს

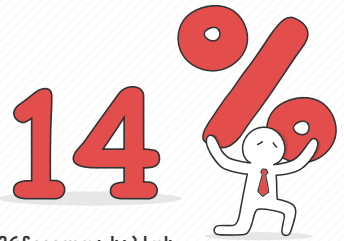
63%

50%

საკრებულოს სხდომებში
მოქალაქეთა მონაწილეობა
ფორმალური ხასიათისაა

36%

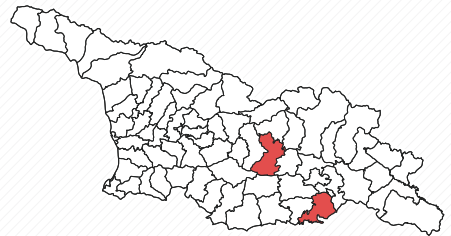

მრჩეველთა საბჭოს
მხარდაჭერა მინიმალურია

14%

მერის
ინიციატივები
საერთო
კრებებზე
მწირია

5%

3%

ბიუჯეტში მონაწილეობის მხარდაჭერი პროგრამები
არსებობდა მხოლოდ მარნეულსა და გორში

ადგილობრივი
თვითმმართველობის
ინდექსი

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი: ძირითადი მიგნებები და რეკომენდაციები

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი მომზადდა კონსულტაციებისა და ტრენინგების ცენტრის (CTC), ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტისა (IDFI) და მმართველობითი სისტემების განვითარების ცენტრის (MSDC) მიერ.

სრული ანგარიში იხილეთ ვებგვერდზე:
www.lsgindex.org

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს მხარდაჭერით მომზადდა. ანგარიშში გამოთქმული მოსაზრებები, შესაძლოა, არ გამოხატავდეს ფონდის პოზიციას.

მმართველობითი
სისტემების
განვითარების
ცენტრი

ავტორები:

გიორგი ტოკლიკიშვილი
თეონა ტურაშვილი

კოკა კილურაძე
თამარ ნასყიდაშვილი

გოგა თუშურაშვილი
ვახტანგ ნაცვლიშვილი

© ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი: ძირითადი მიგნებები და რეკომენდაციები, 2017.
ყველა უფლება დაცულია. ანგარიშის გადაბეჭდვა შესაძლებელია ავტორებთან შეთანხმებით.

2017 ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსის შეფასებაში მონაწილეობდნენ:

ნინო ხუხუა	ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო (LDA)
დავით სალარიძე	ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო (LDA)
მაკა ცერცვაძე	ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო (LDA)
მარიკა ნანიტაშვილი	ასოციაცია „დეა“
ბაკურ გოგოხია	ასოციაცია „დეა“
გიორგი ანდლულაძე	დემოკრატ მესხთა კავშირი (UDM)
ჯაბა ნათენაძე	დემოკრატ მესხთა კავშირი (UDM)
ლევან გეგეშიძე	მეგობრობის ხიდი ქართლოსი
არინა თავაქარიშვილი	მეგობრობის ხიდი ქართლოსი
გიორგი აბულაძე	მწვანე კავკასია
ზურა ახმეტელი	მწვანე კავკასია
ბებური ბელაშვილი	რეგიონის განვითარების ცენტრი (RDC)
გიორგი მოსიძე	რეგიონის განვითარების ცენტრი (RDC)
ნათია აფხაზავა	სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტი - ბათუმი (CSI)
ნინო ჩხაიძე	სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტი - ბათუმი (CSI)
იაგო ფასანაძე	საუნჯე
მარი შონია	საუნჯე
მაია ბიძინაშვილი	სათემო ორგანიზაცია ნუკრიანი
მაყვალა ჯოხაძე	სათემო ორგანიზაცია ნუკრიანი
ლევან ხინთიბიძე	საქართველოს დემოკრატიული განვითარების კავშირი
ირაკლი პაპავა	საქართველოს დემოკრატიული განვითარების კავშირი
ნანა სანებლიძე	მმართველობითი სისტემების განვითარების ცენტრი (MSDC)
ანა გაგუა	ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი (IDFI)

შესავალი

საქართველოში ადგილობრივი თვითმმართველობისა და დეცენტრალიზაციის გაძლიერება საჯარო მმართველობის რეფორმის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილია. საქართველოს საჯარო მმართველობის რეფორმის გამკვლევი 2020 ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ ცალკე თავს შეიცავს. დოკუმენტის მიხედვით, რეფორმის მიზანია დეცენტრალიზაციის პროცესის გაუმჯობესება და ადგილობრივ დონეზე უკეთესი მმართველობის მიღწევა.¹

ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის უახლესი ტალღა 2014 წელს ახალი ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსით აღინიშნა. ის, სხვა საკითხებთან ერთად, მიზნად ისახავდა გამგებლებისა² და მერების პირდაპირი წესით არჩევას, კომპეტენციების მკაფიო გამიჯვნას, როგორც ცენტრალურ და ადგილობრივ, ისე მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობით და აღმასრულებელ ორგანოებს შორის, ადგილობრივი ხელისუფლების ფინანსური დამოუკიდებლობის ზრდის გარანტირების

შექმნას, მუნიციპალურ მოხელეთა უწყვეტი სწავლების მყარი ფინანსური და სამართლებრივი საფუძვლების დადგენას.

უმნიშვნელოვანესი იყო თვითმმართველობაში მოქალაქეთა მონაწილეობის დამატებითი მექანიზმების კოდექსის ცალკე თავით განსაზღვრა (დასახლების საერთო კრება, სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭო) და არსებულის შემდგომი დახვეწა (პეტიცია, წარმომადგენლობითი ორგანოების სხდომებში მონაწილეობა, თანამდებობის პირთა და საკრებულოს წევრთა ანგარიშების მოსმენა).

ზოგადი სამართლებრივი ჩარჩოს უზრუნველყოფის მიუხედავად, მონაწილეობის ხსენებული ფორმები მუნიციპალიტეტებში არაერთგვაროვნად დაინერგა. ამის რამდენიმე მიზეზი შეიძლება, გამოიყოს: მუნიციპალიტეტების ტექნიკურ-მატერიალური შესაძლებლობების, გამოცდილებისა და პოლიტიკური ნების ნაკლებობა. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებულობა, მზაობა და უნარები, ჩაერთონ პოლიტიკურ პროცესებში და საკუთარი წვლილი შეიტანონ ადგილობრივი პრობლემების გადაწყვეტაში. ბოლო

¹ საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია, საქართველოს საჯარო მმართველობის რეფორმის გამკვლევი 2020, 2015, <http://bit.ly/2hOXRaQ>

² შენიშვნა: ანგარიშში მონიტორინგის პერიოდისთვის (2017 წლის 15 ივნისამდე) შესაბამისი ტერმინოლოგია გამოიყენება. როგორც ცნობილია, 2017 წლის ადგილობრივი არჩევნების შემდეგ ცნება „გამგებობა“ აღარ გამოიყენება. ადგილობრივი აღმასრულებელი ხელისუფლების ყველა ხელმძღვანელს მერი ეწოდება.

გამოკითხვების მიხედვით, მოსახლეობის მხოლოდ 7%-ია ინფორმირებული მუნიციპალიტეტის საქმიანობის შესახებ.³ ასევე, უმნიშვნელოა იმ ადამიანების რიცხვი, რომელთაც აქვთ ინფორმაცია ახლად დანერგული მონაწილეობის მექანიზმების შესახებ.⁴

სწორედ ამ გამოწვევების საპასუხოდ, კონსულტაციებისა და ტრენინგების ცენტრის (CTC), ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტისა (IDFI) და მმართველობითი სისტემების განვითარების ცენტრის

(MSDC) ერთობლივი ძალისხმევით შეიქმნა **ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი**. მისი მიზანია, საქართველოში გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებული თვითმმართველობის ჩამოყალიბება, თვითმმართველობაში საზოგადოების მონაწილეობის გაზრდა და კორუფციის რისკების შემცირება. პროექტი ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა.

მეთოდოლოგია

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსი შედგება 3 თემატური ბლოკისგან, რომელიც შეფასების 100 კრიტერიუმს აერთიანებს.

ბლოკი 1. საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნება - მოიცავს 11 ქვებლოკსა და 52 კრიტერიუმს.

ბლოკი 2. ელექტრონული მმართველობა - მოიცავს 4 ქვებლოკსა და 29 კრიტერიუმს.

ბლოკი 3. მოქალაქეთა მონაწილეობა და ანგარიშვალდებულება - მოიცავს 2 ქვებლოკსა და 19 კრიტერიუმს.

³ კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრი, საჯარო პოლიტიკის კვლევა, 2015, <http://caucasusbarometer.org/ge/ti2015ge/LOGGOVTU/>

⁴ კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრი, საჯარო პოლიტიკის კვლევა, 2015, <http://caucasusbarometer.org/ge/ti2015ge/LOGGOVTU/>

მუნიციპალიტეტების მიერ საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნება (ბლოკი 1) და ელექტრონული მმართველობა (ბლოკი 2), ძირითადად, მათი ოფიციალური ვებგვერდების მონიტორინგის საფუძველზე ფასდება. ხოლო მოქალაქეთა მონაწილეობისა და ანგარიშვალდებულების (ბლოკი 3) შეფასება ხდება მუნიციპალიტეტებიდან გამოთხოვილი საჯარო ინფორმაციის ანალიზის გზით და მოქალაქეთა მონაწილეობის პრაქტიკის ადგილზე დაკვირვებით. იმ შემთხვევაში, თუ მუნიციპალური ორგანო არ გასცემს ამა თუ იმ კრიტერიუმის შეფასების მიზნით მოთხოვნილ საჯარო ინფორმაციას, მოცემულ კრიტერიუმში მას ავტომატურად ეწერება შეფასების მინიმალური ქულა.

გარდა ამისა, ინფორმაციის მოძიებისა და გადამონშების მიზნით გამოიყენება შემდეგი დამატებითი საშუალებები:

- მუნიციპალურ ორგანოსთან სატელეფონო კომუნიკაცია;
- „საკანონმდებლო მაცნეში“ გამოქვეყნებული დოკუმენტების შესწავლა;
- სხვა ოფიციალური (ონლაინ) წყაროების გამოყენება, რომლებიც კონკრეტული კრიტერიუმის შეფასებისთვის საჭირო ინფორმაციას შეიცავს.

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსით ფასდება მუნიციპალიტეტის როგორც აღმასრულებელი, ისე წარმომადგენლობითი ორგანო.

2017 წელს, მუნიციპალური ორგანოების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების შეფასება განხორციელდა 15 მაისიდან 15 ივლისის პერიოდში. შეფასდა საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტი, გარდა აჟარის, ახალგორის, ერედვის, თიღვისა და ქუთაის მუნიციპალიტეტებისა. შემფასებლის სტატუსით პროცესში მონაწილეობა მიიღო 10 რეგიონული საბოგადოებრივი ორგანიზაციის 21-მა წარმომადგენელმა.

შეფასება განხორციელდა ონლაინ პლატფორმის - WWW.LSGINDEX.ORG - გამოყენებით.

პირველადი შეფასებების შემდეგ, მუნიციპალური ორგანოების წარმომადგენლებს მიეცათ შესაძლებლობა, პლატფორმაზე რეგისტრაციის გავლის შემდეგ, გაცნობოდნენ საკუთარი შეფასების შედეგებს და დაეფიქსირებინათ შენიშვნები. პროექტის გუნდმა ყველა დასაბუთებული შენიშვნა გაითვალისწინა შეფასების საბოლოო ანგარიშში.

მუნიციპალიტეტების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების 2017 წლის შეფასება – ძირითადი მიგნებები

საქართველოს მუნიციპალიტეტების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების 2017 წლის ეროვნულმა შეფასებამ საკამოდ დაბალი შედეგები აჩვენა. 100%-იანი შეფასების სკალაზე მუნიციპალიტეტების საშუალო შედეგი მხოლოდ 21%-ია, მერია/გამგეობების - 19%, ხოლო საკრებულოების - 24%. ეს ნიშნავს, რომ გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების სფეროში მაღალი სტანდარტების დასამკვიდრებლად საქართველოს მუნიციპალიტეტებში მნიშვნელოვანი ნაბიჯები უნდა გადაიდგას.

შეფასების შედეგად, შემდეგი მთავარი მიგნებები შეიძლება გამოიყოს:

1. საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნება

- საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველი ორგანოები ხშირ შემთხვევაში **საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნების მათ მიერ დადგენილ მინიმალურ სტანდარტსაც ვერ აკმაყოფილებენ.**

- ადგილობრივ თვითმმართველობებში ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი მხოლოდ 47%-ია (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი). ამასთან, მუნიციპალიტეტების დაახლოებით 60% ვერ ცდება ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნების 20%-იან მაჩვენებელს.
- ადგილობრივი თვითმმართველობების უმრავლესობის შემთხვევაში **პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია ვებგვერდზე თემატურად არ არის კლასიფიცირებული**, რაც ართულებს ინფორმაციის მოძიებას.
- როგორც აღმასრულებელი, ისე წარმომადგენლობითი ორგანოების შემთხვევაში ყველაზე ცუდი პრაქტიკა ადმინისტრაციული ხარჯების შესახებ ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე ფიქსირდება. **ადმინისტრაციული ხარჯების ჯამური მონაცემები, ხშირ შემთხვევაში, ხელმისაწვდომია მხოლოდ ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშებში**, რაც ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნების პრინციპებს ვერ პასუხობს.
- ძალიან დაბალია თვითმმართველობის წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული და/ან მმართველობაში არსებული

საჯარო და კერძო სამართლის იურიდიული პირების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნების ხარისხი.

- ვერცერთი მუნიციპალიტეტი მოქალაქეებს პროაქტიულად ვერ აწვდის დეტალურ ინფორმაციას ყველა არსებული მუნიციპალური სერვისის შესახებ.
- მუნიციპალიტეტები ყველაზე უკეთესად მათ შესახებ ზოგადი ინფორმაციის კატეგორიაში გაერთიანებულ ინფორმაციას აქვეყნებენ. მაგალითად, საკონტაქტო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მაჩვენებელი 59% იყო, თანამდებობის პირების შესახებ ინფორმაციის - 54%, ორგანიზაციული სტრუქტურის და ფუნქციების აღწერის - 50%.

2. ელექტრონული მმართველობა

- ქვეყნის ადგილობრივი თვითმმართველობების ორგანოების უმრავლესობა საკუთარ ვებგვერდებს არ იყენებს იმისთვის, რომ მოსახლეობას მიანოდოს ინფორმაცია კანონით დადგენილი მონაწილეობის ფორმების შესახებ. მწირია მონაწილეობის ელექტრონული ფორმების პრაქტიკაც. რამდენიმე გამონაკლისის გარდა, ვებგვერდებზე მუნიციპალური სერვისები ელექტრონულ ფორმატში ხელმისაწვდომი არ არის.

- ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ვებგვერდების ტექნიკური მახასიათებლების ხარისხი საშუალოზე დაბალია (32%). ამის ფონზე, შედარებით უკეთესი მაჩვენებლები დაფიქსირდა სოციალურ ქსელებთან ინტეგრირების (63%), სახელმწიფო ორგანოების ოფიციალური დომენის გამოყენებისა ([www.\[მუნიციპალიტეტი\].gov.ge](http://www.[მუნიციპალიტეტი].gov.ge)) (60%) და მობილურ პლატფორმებთან ადაპტირების (55%) თვალსაზრისით. მიუხედავად ამისა, მუნიციპალიტეტების დიდი უმრავლესობის შემთხვევაში, საჯარო მოხელის ელფოსტის მისამართი შეუსაბამოა მუნიციპალური ორგანოს ოფიციალური ვებგვერდის დომენურ სახელთან.
- ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები ვებგვერდებზე უფრო აქტიურად სოციალურ ქსელებს იყენებენ. ცაგერის, ახალქალაქის და წალკის მუნიციპალიტეტის გარდა, ქვეყნის ყველა ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს გააჩნია საკუთარი ოფიციალური გვერდი Facebook-ზე. თუმცა, შედარებით დაბალია მოქალაქეების პირად შეტყობინებებზე რეაგირების ხარისხი (55%).

3. მოქალაქეთა მონაწილეობა და ანგარიშვალდებულება

- საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესში მუნიციპალიტეტების აბსოლუტური უმრავლესობა არ ითვალისწინებს მოქალაქეთა მონაწილეობის მხარდაჭერ პროგრამებს.
- მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და საკრებულოს კომისიის სხდომების საჯაროობის და მოქალაქეთა მონაწილეობის მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების და პროცესის შეფასების შედეგად გამოიკვეთა ტენდენცია, რომ მუნიციპალიტეტის რეგლამენტი და სხდომებზე დასწრების მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა არ იძლევა შესაძლებლობებს საკრებულოს და საკრებულოს კომისიის სხდომებში მოქალაქეთა ეფექტიანი მონაწილეობისთვის.
- გამგებლის / მერის სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭო ძირითადად ფორმალურ ხასიათს ატარებს. მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოს შექმნა კანონის ვალდებულებაა, ზოგიერთ მუნიციპალიტეტში ისინი ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი. ხოლო, სადაც შექმნილია, უმეტეს შემთხვევაში,

გამგებელი/მერი არ წარუდგენს საბჭოს კანონით გათვალისწინებულ დოკუმენტებს და არც თავად საბჭო წარადგენს ინიციატივებს; შედარებით ნაკლებად არის უზრუნველყოფილი მათი მატერიალურ-ტექნიკური და საინფორმაციო მხარდაჭერაც.

- მუნიციპალიტეტის გამგებელი/მერი საკუთარი ინიციატივით ნაკლებად მართავს და განიხილავს საერთო კრებასთან სავალდებულოდ განსახილველ საკითხებს.
- მოქალაქეებს აქვთ შესაძლებლობა, თავისუფლად წარადგინონ პეტიციები, მათ შორის, ზოგიერთ მუნიციპალიტეტში ელექტრონული ფორმითაც. თუმცა, პრობლემად რჩება პეტიციების განხილვის საჯაროობა.
- მუნიციპალიტეტებში არ არსებობს საჯარო განხილვების, ანგარიშების საჯარო მოსმენების დამტკიცებელი წესი. ამ მიმართულებით პრაქტიკაც სუსტია და შემოიფარგლება მხოლოდ ფორმალური შეხვედრების გამართვით, რომელიც ვერ ამართლებს საჯარო შეხვედრების და მოსმენების მიზანს.
- მუნიციპალიტეტებში სუსტია მოქალაქეთა მონაწილეობის დამატებითი და ინოვაციური პრაქტიკა.

- **მუნიციპალიტეტებში საჯარო ინფორმაციის გაცემა ნაკლებად ორგანიზებული პროცესია.** შესაბამისად, ეს აისახება გაცემული ან პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის ვადებსა და ხარისხზე.
- **განხორციელებული პროგრამებისა და პროექტების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებისთვის მუნიციპალიტეტები არ იყენებენ კომუნიკაციის სხვადასხვა ხელმისაწვდომ საშუალებებს.**

მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების შეფასებისას რამდენიმე მნიშვნელოვანი ტენდენცია გამოიკვეთა.

აღმასრულებელი ორგანოები – მერია/გამგეობა

- ბოლო ორი წლის განმავლობაში, შეფასებული 71 მუნიციპალიტეტის გამგეობა/მერიიდან მხოლოდ 8-მ გამოაქვეყნა (ისიც არასრულყოფილად) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ხარჯების შესახებ. აქედან, შრომის ანაზღაურებასთან და საწვავთან დაკავშირებულ ხარჯებზე ინფორმაცია გამოაქვეყნა მხოლოდ 5-მა მათგანმა.

- მხოლოდ ერთეულ შემთხვევებში ვხვდებით იურიდიული პირების წლიური ანგარიშების, შესყიდვების, აუდიტების და დასაქმებულ პირთა შესახებ რომელიმე ინფორმაციას.
- აღმასრულებელი ორგანოების 40%-ზე მეტი საერთოდ არ აქვეყნებს საკუთარ ვებგვერდზე ინფორმაციას მიმდინარე ტენდერების შესახებ.
- აღმასრულებელი ორგანოების 50%-ზე მეტი არ აქვეყნებს წლიურ ანგარიშებს, სტრატეგიულ დოკუმენტებსა და ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირების საკონტაქტო მონაცემებს.
- თითქმის არ ხდება მოქალაქეთა მომსახურების სფეროში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება: 71 მუნიციპალიტეტიდან, მხოლოდ 2 იყენებს ონლაინ ნებართვებს, SMS შეტყობინებებს - 1, ხოლო ონლაინ გამოკითხვას - 6.
- აღმასრულებელი ორგანოების აბსოლუტური უმრავლესობა მოსახლეობას გასაგები, პოპულარული ენით არ აწვდის ინფორმაციას თვითმმართველობაში მოქალაქეთა მონაწილეობის ფორმების შესახებ.

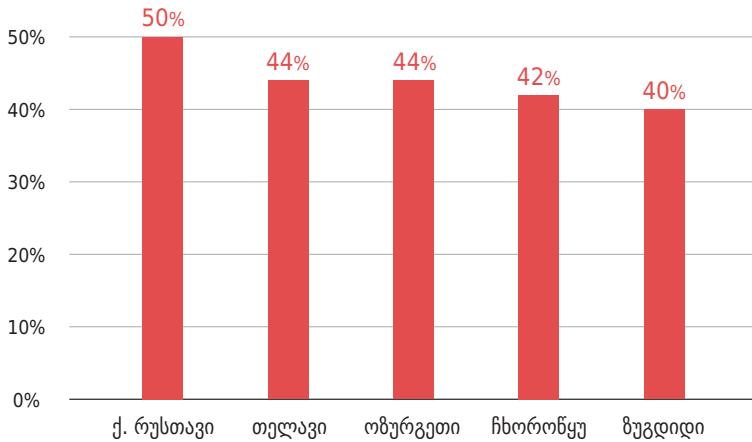
- მოქალაქეთა მონაწილეობის უზრუნველყოფის მიზნით, მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში შესაბამისი პროგრამის არსებობა მხოლოდ მარნეულისა და გორის მუნიციპალიტეტებში დაფიქსირდა.
- ბოლო ერთწლიან პერიოდში დასახელების საერთო კრება არ ჩატარებულა მუნიციპალიტეტების 85%-ზე მეტში, მრჩეველთა საბჭოს სხდომები და საჯარო განხილვები - 60%-ზე მეტში.
- აღმასრულებელი ორგანოების 50%-ზე მეტი საერთოდ არ ატარებს ღონისძიებებს საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით.
- საკრებულოების 70%-ზე მეტი არ ახდენს დაგეგმილი სხდომების შესახებ მოქალაქეთა წინასწარ ინფორმირებას, ხოლო დარჩენილი 30%-დან დიდი უმრავლესობა ამას არასრულყოფილად აკეთებს.
- საკრებულოების 70% არ აქვეყნებს სხდომის ოქმებს, დარჩენილი 30%-დან ნახევარზე მეტი კი მხოლოდ ნაწილობრივ აქვეყნებს.
- ონლაინ პეტიციის სისტემა საკრებულოთა 70%-ზე მეტში არ არის დანერგილი.
- სხდომების პირდაპირ ტრანსლირებას მეტ-ნაკლები სტაბილურობით მხოლოდ 6 მუნიციპალიტეტი უზრუნველყოფს.

წარმომადგენლობითი ორგანოები - საკრებულო

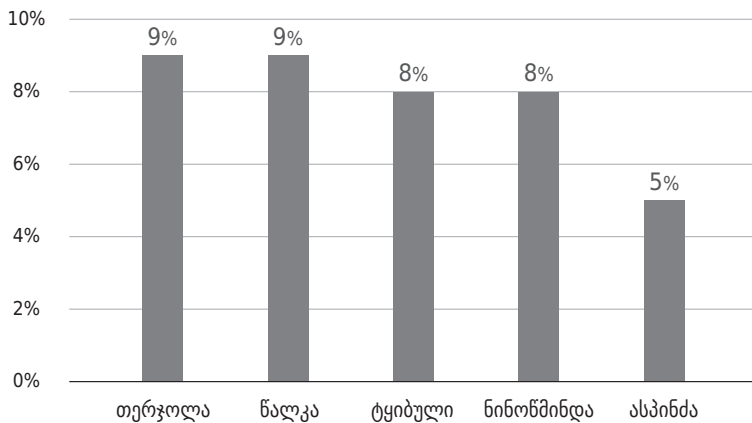
- ბოლო ორი წლის განმავლობაში, შეფასებული 71 მუნიციპალიტეტის საკრებულოდან მხოლოდ 7-მა გამოაქვეყნა (ისიც არასრულყოფილად) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ხარჯების შესახებ. აქედან, შრომის ანაზღაურებასთან, საწვავთან და მივლინებებთან დაკავშირებულ ხარჯებზე ინფორმაცია მხოლოდ 3-მა მათგანმა გამოაქვეყნა.
- მუნიციპალიტეტების უმრავლესობაში მხოლოდ მინიმალური, ფორმალური გარანტიებია შექმნილი მოქალაქეთა მონაწილეობისთვის, როგორც საკრებულოს, ისე, და განსაკუთრებით, კომისიების სხდომებში.
- მუნიციპალიტეტების 60%-ზე მეტში არ არის დანერგილი საკრებულოს წევრის საქმიანობის ანგარიშის მოსმენის პრაქტიკა.

2017 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსის შედეგები

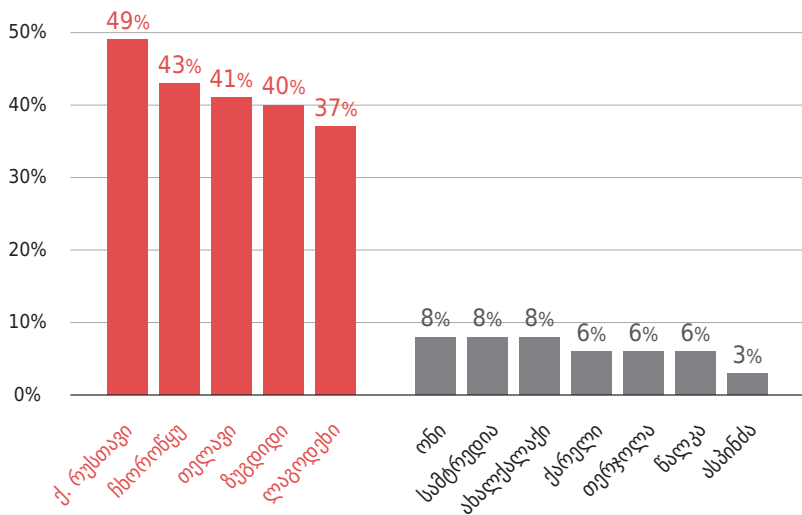
2017 წლის ყველაზე მაღალი შედეგების
მქონე მუნიციპალიტეტები

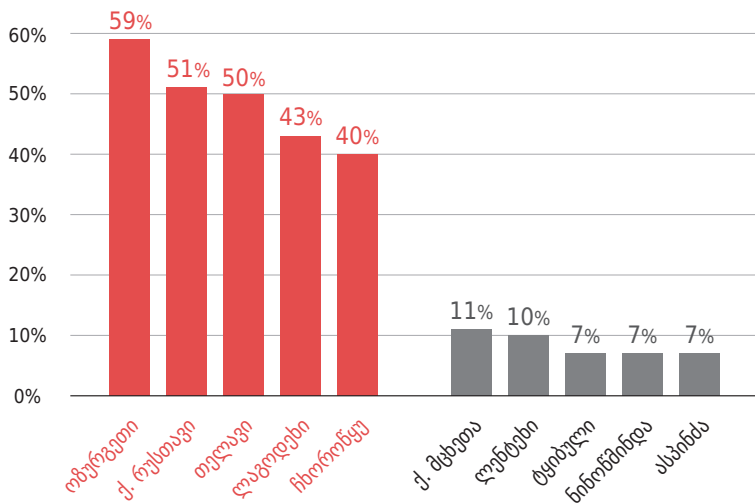
2017 წლის ყველაზე დაბალი შედეგების
მქონე მუნიციპალიტეტები

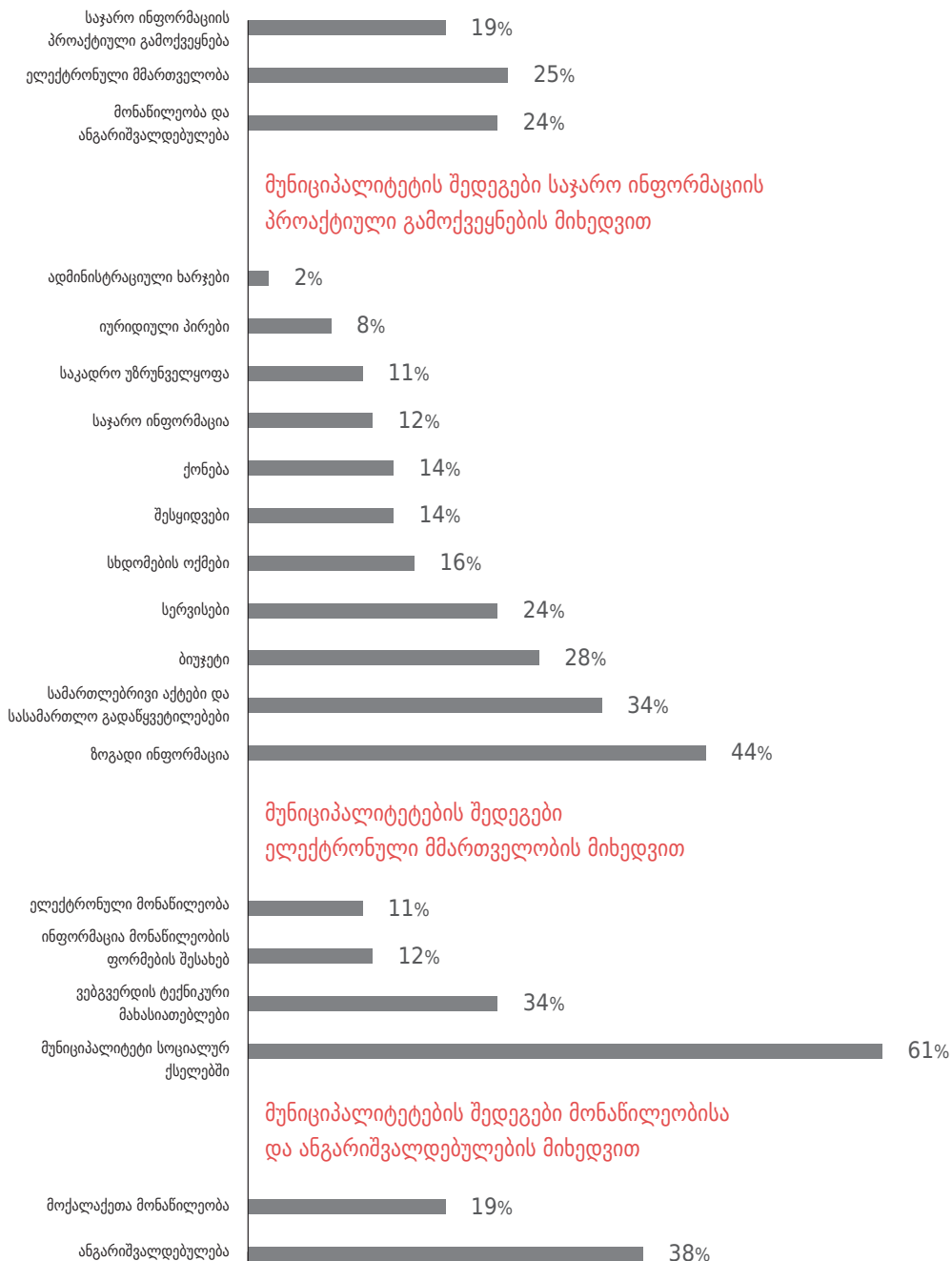
2017 წლის ყველაზე მაღალი და ყველაზე დაბალი შედეგების მქონე მერია/გამგებობები

2017 წლის ყველაზე მაღალი და ყველაზე დაბალი შედეგების მქონე საკრებულოები

მუნიციპალიტეტების საშუალო შედეგები თემატიკის მიხედვით

მუნიციპალიტეტების შედეგები საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნების მიხედვით

მუნიციპალიტეტების შედეგები ელექტრონული მმართველობის მიხედვით

მუნიციპალიტეტების შედეგები მონაწილეობისა და ანგარიშვალდებულების მიხედვით

რეკომენდაციები

კვლევის შედეგად გამოვლენილი პრობლემებისა და გამოწვევების გადასაჭრელად, აუცილებელია, მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგას ადგილობრივ დონეზე გამჭვირვალობის სტანდარტებისა და მოქალაქეთა პოლიტიკურ პროცესებში მონაწილეობის მიმართულებით. წარმოგიდგინთ რამდენიმე რეკომენდაციას, რისი გათვალისწინებაც, ვფიქრობთ, მნიშვნელოვნად წაადგება ქვეყანაში ადგილობრივ დონეზე ღიაობისა და ანგარიშვალდებულების გაუმჯობესებას.

1. საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნება

- მუნიციპალიტეტებმა უნდა განაახლონ პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი საჯარო ინფორმაციის ნუსხა. მისი შემუშავებისას, სასურველია, გამოიყენონ ადგილობრივი თვითმმართველობის ინდექსის და, ზოგადად, კარგი მმართველობისა და საჯარო დაწესებულებების გამჭვირვალობის საუკეთესო პრაქტიკა.
- თითოეულმა მუნიციპალიტეტმა საკუთარ ვებგვერდზე უნდა შექმნას საჯარო ინფორმაციის განყოფილება, სადაც თემატურად განთავსდება შესაბამისი საჯარო ინფორმაცია.

- მუნიციპალიტეტებმა საკუთარ ვებგვერდზე თვალსაჩინო ადგილას უნდა განათავსონ ინფორმაცია მუნიციპალური სერვისების, მიმდინარე ტენდერების, აუქციონების და სხვა მოქალაქეებისთვის მაღალი ინტერესის მქონე საკითხების შესახებ.

- მუნიციპალიტეტები არ უნდა შემოიფარგლონ მხოლოდ დადგენილებით განსაზღვრული ინფორმაციის პროაქტიული გამოქვეყნებით. სასურველია, ვებგვერდზე განთავსდეს სხვა ნებისმიერი საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე საჯარო ინფორმაცია. ეს, ერთი მხრივ, შეამცირებს მუნიციპალიტეტში საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნით შესულ განცხადებებს, ხოლო, მეორე მხრივ, გაზრდის გამჭვირვალობის ხარისხს.

2. ელექტრონული მმართველობა

- ადგილობრივ დონეზე პოლიტიკურ პროცესებში მოსახლეობის მონაწილეობის დონის გასაზრდელად, მნიშვნელოვანია, მოქალაქეები დროულად იყვნენ ინფორმირებულნი მონაწილეობის არსებული ფორმების შესახებ. ამისთვის, მუნიციპალურმა ორგანოებმა ინფორმაციის ეფექტური და დროული გავრცელების მთავარ საშუალებებად უნდა გამოიყენონ ვებგვერდი, სოციალური ქსელები და მობილური აპლიკაციები.

- ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, მუნიციპალიტეტები უნდა გადავიდნენ სახელმწიფო დომენზე, ხოლო საჯარო მოხელეებმა სამსახურებრივი საქმიანობისთვის უნდა გამოიყენონ ოფიციალური ელფოსტა.
- მუნიციპალიტეტებმა უნდა დანერგონ ონლაინ სერვისები და მათ შესახებ ინფორმაცია მიაწოდონ მოსახლეობას. ეს შეამცირებს ფინანსურ და დროის დანახარჯებს და გაზრდის მოქალაქეების სერვისებით კმაყოფილების ხარისხს.

3. მოქალაქეთა მონაწილეობა და ანგარიშვალდებულება

- მუნიციპალიტეტებმა უნდა შეიმუშაონ მონაწილეობის მხარდამჭერი საბიუჯეტო პროგრამები, რაც გაზრდის მოქალაქეთა მონაწილეობას თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში.
- უნდა გაიზარდოს საკრებულოს და მისი კომისიების სხდომების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობა. ეს გაზრდის საკრებულოს საქმიანობის გამჭვირვალობას და სამოქალაქო ჯგუფების მონაწილეობას.
- აქტიურად უნდა გაგრძელდეს დასახლების საერთო კრების და სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭოს, როგორც კანონით დადგენილი მონაწილეობის მექა-

ნიზმების, პრაქტიკაში დანერგვა. ისინი თანდათანობით უნდა გადაიქცნენ ადგილობრივი გადაწყვეტილებების მიღებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის ერთ-ერთ ძირითად მექანიზმებად.

- უნდა გაიზარდოს როგორც არჩეული მერის, ისე საკრებულოს წევრთა ანგარიშვალდებულება ამომრჩეველების მიმართ. ეს ნიშნავს, რომ მინიმუმ კანონით დადგენილ ვადებში და წესით უნდა ტარდებოდეს საანგარიშო შეხვედრები თუ საჯარო მოსმენები.
- მუნიციპალიტეტებმა უნდა დანერგონ საჯარო ინფორმაციის გაცემის სწრაფი, ეფექტური პროცედურა. ეს, პირველ რიგში, წარმოაჩენს მათი მხრიდან გამჭვირვალობის მზაობას და, ასევე, ხელს შეუწყობს კომუნიკაციის გაუმჯობესებას მოქალაქეებთან, მედიასთან, ბიზნეს და არასამთავრობო სექტორთან.
- მუნიციპალიტეტები, ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ ყველაზე ხშირად გამოყენებადი საინფორმაციო არხების საშუალებით, საზოგადოებას მუდმივად უნდა აწვდიდნენ კარგად ჩამოყალიბებულ ინფორმაციას არსებული გამოწვევების, ალტერნატივების, მიღწევების, დაგეგმილი თუ მიმდინარე პროექტების შესახებ.

N	მუნიციპალიტეტები	საბოლოო შეფასება	მერია/ გამგეობა	საკრებულო
1	ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	50%	49%	51%
2	თელავის მუნიციპალიტეტი	44%	41%	50%
3	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	44%	35%	59%
4	ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	42%	43%	40%
5	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	40%	40%	39%
6	ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	39%	37%	43%
7	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	34%	35%	34%
8	სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	32%	30%	36%
9	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	30%	32%	27%
10	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	30%	28%	32%
11	ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტი	29%	34%	22%
12	ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	29%	26%	34%
13	თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	28%	30%	25%
14	ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	28%	24%	34%
15	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	27%	24%	32%
16	გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	27%	27%	26%
17	წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	26%	27%	24%
18	ხობის მუნიციპალიტეტი	25%	22%	30%
19	ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	25%	19%	33%
20	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	24%	21%	29%
21	გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	24%	23%	24%
22	ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტი	24%	17%	35%
23	ქედის მუნიციპალიტეტი	24%	24%	24%
24	ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	24%	21%	28%
25	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	23%	15%	38%
26	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	23%	22%	26%
27	ახალციხის მუნიციპალიტეტი	23%	20%	28%
28	დმანისის მუნიციპალიტეტი	23%	24%	21%
29	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	23%	22%	25%
30	ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	22%	23%	21%
31	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	22%	18%	27%
32	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	21%	18%	26%
33	გორის მუნიციპალიტეტი	21%	18%	26%
34	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	21%	18%	25%
35	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	21%	17%	26%
36	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	20%	19%	21%

N	მუნიციპალიტეტები	საბოლოო შეფასება	მერი/ გამგეობა	საკრებულო
37	დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	19%	18%	22%
38	ახმეტის მუნიციპალიტეტი	19%	14%	27%
39	ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	19%	15%	25%
40	ყვარლის მუნიციპალიტეტი	19%	19%	19%
41	საჩხერის მუნიციპალიტეტი	19%	20%	17%
42	ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	19%	18%	20%
43	წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	18%	20%	15%
44	მესტიის მუნიციპალიტეტი	18%	18%	17%
45	კასპის მუნიციპალიტეტი	17%	15%	21%
46	აბაშის მუნიციპალიტეტი	16%	16%	17%
47	ხონის მუნიციპალიტეტი	16%	14%	19%
48	მცხეთის მუნიციპალიტეტი	16%	13%	22%
49	ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	16%	14%	20%
50	ცაგერის მუნიციპალიტეტი	16%	15%	18%
51	ხულოს მუნიციპალიტეტი	16%	13%	20%
52	თიანეთის მუნიციპალიტეტი	15%	14%	17%
53	ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტი	15%	11%	21%
54	შუავეის მუნიციპალიტეტი	15%	13%	17%
55	სენაკის მუნიციპალიტეტი	13%	12%	15%
56	ვანის მუნიციპალიტეტი	13%	13%	13%
57	მარტვილის მუნიციპალიტეტი	13%	11%	16%
58	ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	13%	12%	15%
59	ადიგენის მუნიციპალიტეტი	11%	11%	13%
60	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	11%	10%	12%
61	ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტი	11%	10%	11%
62	ქარელის მუნიციპალიტეტი	10%	6%	17%
63	ონის მუნიციპალიტეტი	10%	8%	13%
64	სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	10%	8%	13%
65	ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	10%	8%	12%
66	ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	9%	9%	10%
67	თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	9%	6%	13%
68	წალკის მუნიციპალიტეტი	9%	6%	14%
69	ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	8%	9%	7%
70	ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	8%	9%	7%
71	ასპინძის მუნიციპალიტეტი	5%	3%	7%

